

طرح دوره

برای کارآموزان پزشکی در

بخش داخلی

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

با مراعات اصول کوریکولوم مصوب وزارت بهداشت و درمان آموزش پزشکی

Course plan

For medical students

In internal medicine ward

(Kermanshah University of Medical Sciences)

تهیه محتوای آموزشی: اساتید گروه داخلی

تدوین طرح دوره: دکتر ماری عطایی

عضو هیئت علمی گروه داخلی

کارشناسی در: کمیته برنامه ریزی آموزشی EDC

عنوان:

**طرح دوره برای کار آموزان پزشکی بخش داخلی
در دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه**

تعریف دوره:

دوره کارآموزی داخلی دوره ای ماژور می باشد و دانشجویانی که دوره علوم پایه ، سمیولوژی ، فیزیوپاتولوژی را با موفقیت گذرانده باشند از طریق آموزش دانشکده پزشکی قبل از شروع دوره معرفی می شوند.

مدت دوره:

سه ماه است که مجموعاً در بخش های داخلی و درمانگاههای مراکز آموزشی درمانی امام رضا(ع) و امام خمینی (ره) سپری می شود.

هدف کلی دوره:

کسب دانش و مهارت در زمینه بیماری های شایع طب داخلی

ساختار کلی دوره و شرح وظایف دانشجویان

دوره سه ماهه به دو بخش تقسیم می شود که ۱/۵ ماه در مرکز آموزشی درمانی امام خمینی و ۱/۵ ماه در مرکز آموزشی درمانی امام رضا(ع) سپری خواهد شد. در طول این مدت دانشجوی هر هفته بایکی از اساتید بخش یا یک سرویس خاص روتیشن خواهد داشت.

- در هفته اول شروع دوره کارگاه مستندسازی پرونده های پزشکی و روش اخذ شرح حال و یادداشت روزانه صحیح آموزش داده می شود.

- هر دانشجوی در طول دوره سه ماهه جهت آموزش طب سرپایی در درمانگاههای مختلف تخصصی و فوق تخصصی شرکت خواهد کرد که قبل از شروع دوره برنامه ریزی و گروه بندی توسط مسئولین گروه داخلی انجام می گیرد. در حال حاضر حداقل ۲۵٪ دوره آموزشی داخلی به آموزش طب سرپایی و درمانگاهی اختصاص دارد.

- هر دانشجوی در طول دوره خود ۵ روز طبق برنامه ریزی از پیش تعیین شده در مرکز مهارتهای بالینی جهت کسب مهارت در موضوعات مندرج در صفحه ۱۳ طرح دوره شرکت می نمایند.

- ساعت حضور در بخش ۸ صبح با امضای ورود در دفتر آموزش و خروج از بخش ۱۲/۳۰ با امضای خروج است.

برنامه روزانه آموزش در بخشهای داخلی به شرح ذیل است :

- ابتدا مورنینگ ریپورت که از ساعت ۸/۱۵-۹/۱۵ است و حضور دانشجویان اجباری است.

دانشجو با حضور در مورنینگ ریپورت نحوه ارائه شرح حال PI، CC و تشخیص های افتراقی را یاد گرفته و با تظاهرات بالینی بیماریهای مختلف آشنا شده، و با بحث اساتید اپروچ به بیماریها را یاد میگیرند.

- از ساعت ۹/۱۵-۱۱ هر دانشجوی با استاد، رزیدنت و اینترن در سرویس خود وارد Working round میشود. دانشجوی موظف است قبل از حضور استاد از کلیه بیماران سرویس خود شرح حال گرفته تا بتواند با مطالعه بیماران سرویس خود وارد بحث فعال با اساتید بشود. هر شرح حال باید حتماً Problem list و D.D داشته باشد.

- گذاشتن Note روزانه به روش SOAP ضروری است .

- همه روزه از شنبه تا چهارشنبه یک راند جنرال وجود دارد که از ساعت ۱۱ صبح شروع می شود و هر روز یک اتند طبق برنامه ماهیانه بخش مسئول راند عمومی با کلیه دانشجویان مرکز است در این ساعت دانشجویان سرویس خود را برای شرکت در راند عمومی ترک می نمایند.

- در روزهای خاص که از ابتدای ماه در بوردها اعلام می شود برنامه های آموزش عمومی بخش مثل کنفرانس، CPC.... است که عمدتاً ساعت ۱۱ به بعد ارائه می شود و شرکت کلیه فراگیران اجباری است .

- هر دانشجو در طول دوره سه ماهه خود در شرایط اورژانس مجاز به استفاده از حداکثر ۴-۵ روز مرخصی با هماهنگی استاد مربوطه و مدیرگروه می باشد و مرخصی فقط با هماهنگی مسئول بخش و مدیرگروه مقدور می باشد.

- غیبت غیر موجه طبق آئین نامه منجر به تذکر یا توبیخ و معرفی به آموزش دانشکده خواهد شد.

- دانشجویان با برنامه مدیر گروه در هر دو مرکز آموزشی کشیک موظف از ساعت ۱۳ لغایت ۱۹ خواهند داشت و در طول شیفت تحت نظر دستیاران به کسب تجربه، دانش، مهارت و افزایش سطح علمی و مهارت عملی می پردازند.

وظایف حرفه ای و اخلاقی کارآموزان

۱- نصب اتیکت شناسایی در معرض دید

۲- مطابقت وضعیت ظاهری با شئون حرفه ای پزشکی

۳- احترام به اساتید، همکاران، پرسنل و مسئولین

۴- کسب اجازه از بیمار برای مصاحبه و توجه به معرفی خود به بیمار، حفظ حریم

خصوصی بیمار حین معاینه، احترام به بیمار

۵- برقراری ارتباط مناسب با بیمار و همراهان وی

۶- کسب تجربه تدریجی در گرفتن شرح حال صحیح و جامع از بیماران

۷- کسب تجربه تدریجی در معاینه سیستمیک بیماران

۸- کسب تجربه در ثبت صحیح شرح حال با قید لیست مشکلات (problem list)

طرح تشخیصهای افتراقی (Differential diagnosis) و تشخیص نهایی در پرونده

بیماران .

۸- آشنایی با ارزش ثبت مستندات در پرونده بیماران و ارزش آن در پرورش قوای

استدلال و قضاوت بالینی پزشک و جریان رسیدن به تشخیص

محتوای آموزشی

برای رسیدن به اهداف ویژه آموزشی

(براساس عناوین کوریکولوم مصوب وزارت

بهداشت درمان و آموزش پزشکی)

دانشجوی پزشکی در پایان دوره سه ماهه خود

باید در حدود تعیین شده زیر دانش و مهارت

کسب نماید (Must learn)

محتوی آموزشی:

۱- بیماریهای خون

۱- توانایی گرفتن شرح حال و انجام معاینه فیزیکی گذاشتن Plan تشخیصی در بیمار با علائم خونریزی ناشی از سیستم انعقادی را کسب نماید.

۲- توانایی گرفتن شرح حال -انجام معاینه فیزیکی در بیمار مبتلا به آنمی، ترومبوسیتوپنی لکوپنی را کسب نماید.

۳- اپروچ به آنمی را بداند.

۴- اپروچ به پان سیتوپنی را بداند.

۵- یافته های بالینی و آزمایشگاهی شایع و مهم آنمی فقر آهن را فهرست نماید.

۶- یافته های بالینی و آزمایشگاهی شایع و مهم آنمی مگالوبلاستیک را فهرست نماید.

۷- یافته های بالینی و آزمایشگاهی شاخص آنمی همولتیک را نام ببرد.

۸- تظاهرات بالینی و آزمایشگاهی مهم DIC را نام ببرد.

۹- توانایی تفسیر یافته های لام خون محیطی، شامل اندکس های خونی، رتیکولوسیت را کسب نماید

۱۰- علل شرایط افزایش انعقاد پذیری و ریسک فاکتورهای DVT را بطور کامل نام ببرد. علایم بالینی آنرا بداند.

۱۱- اسامی داروهای بکاررفته در درمان را فقط نام ببرد .

۱۲- روش معاینه صحیح طحال و غدد لنفاوی و اپروچ به اسپلنومگالی و لنفادنوپاتی را کامل بداند.

محتوای آموزشی:

۲- بیماریهای روماتولوژی

- پروچ به پلی، منوآرتريت، کمردرد (LBP) را بداند. (دانش)
- یافته های آرتريت را در مفاصل محیطی نام ببرد (دانش) و در بالین بیمار تشخیص بدهد (مهارت)
- معاینه مفصل ساکروایلیاک را انجام بدهد (مهارت)
- تست فابر، تست شوبر، تست SLR را انجام بدهد (مهارت)
- معاینات نورولوژی مربوط به کمردرد را نام ببرد (دانش) و معاینات نورولوژیک در بیمار مبتلا به کمردرد را شامل تست leg straight رفلکس وتری، حس، فورس عضلات را انجام بدهد (مهارت)
- منوآرتريت حاد و مزمن را تعریف کند و علل شایع آنرا فهرست نماید.
- معیارهای تشخیص منوآرتريت سپتیک را بشمارد.
- افتراق دردهای آرتیکولر از پری آرتیکولر بداند.
- کلیه معیارهای تشخیص کمردرد التهابی را نام ببرد.
- اندیکاسیونهای ارزیابی پاراکلینیک (آزمایشگاهی و رادیولوژیکی) در کمردرد را فهرست نماید.
- تعریف لوپوس، کلیه معیارهای تشخیصی، و عوارض مهم آن را نام ببرد.
- کلیه تستهای آزمایشگاهی تشخیصی در لوپوس را نام ببرد.
- تعریف آرتريت روماتوئید، و کلیه معیارهای تشخیصی آن را نام ببرد.
- تظاهرات اصلی PSS و عوارض مهم آنرا در ارگانها فهرست نماید.
- اسپوندیلوپاتی و آرتريت راکتیو را تعریف کند کلیه معیارهای تشخیصی آن را نام ببرد.
- تعریف استئوآرتريت و مفاصل شایع درگیر را فهرست نماید.

محتوای آموزشی:

۳- بیماریهای غدد درون ریز

- پروچ به بیمار با شکایت پلی اوری و ناکچوری را بداند.
- گواتر را تعریف کند و تقسیم بندی WHO را فهرست نماید .
- کلیه علائم اصلی پرکاری و کم کاری تیروئید را فهرست نماید و علل اصلی ایجاد آنرا نام ببرد.
- تستهای آزمایشگاهی برای تشخیص کم کاری و پرکاری تیروئید را نام ببرد(اسامی داروهای موجود در درمان آنها را فقط نام ببرد).
- کلیه معیارهای تشخیص دیابت و اسکرین دیابت را بداند .
- =کلیه فاکتورهای خطر ساز دیابت نوع دو را فهرست نماید.
- انواع اصلی دیابت، و عوارض مهم آن را فهرست نماید.
- زمان اسکرین عوارض در دیابت نوع یک و نوع دو را نام ببرد.
- اسامی گروههای دارویی موجود برای درمان هر دو نوع دیابت را نام ببرد.
- انواع نوروپاتی دیابتی کلیه و تظاهرات پریفرال نوروپاتی را فهرست نماید.
- تظاهرات نوروپاتی دیابتی را فهرست نماید.
- معیارهای کنترل بودن دیابت و تفسیر HBA_{1c} را فهرست نماید.
- کلیه معیارهای تشخیصی DKA و HONK را نام ببرد.
- تعریف و تفاوت استئوپروز و استئومالاسی را بداند و حداقل ۵ علت برای هر کدام نام ببرد.
- علل اصلی هایپوکلسمی و هیپرکلسمی را فهرست نماید.

محتوای آموزشی:

۴- بیماریهای کلیه و مجاری ادرار

-پروچ به پلی اوری، فرکونسی، اولیگوری،هماچوری،پروتئینوری دیس اوری،ادم ژنرالیزه را بداند.

-نارسایی مزمن و نارسایی حاد کلیه (شامل پره رنال،رنال،پوسترنال)را تعریف و کلیه معیارهای افتراق آنها را بداند.

-علل اصلی نارسایی حاد و مزمن کلیه را نام ببرد.

-روش محاسبه GFR را بلد باشد.

-روشهای جلوگیری از پیشرفت CRF,CKD را فهرست نماید.

-اندیکاسیونهای دیالیز اورژانس را نام ببرد.

-روشهای آزمایشگاهی و تصویر برداری درتایید تشخیص ARF,CRF را نام ببرد.

-تظاهرات اصلی بالینی و آزمایشگاهی گلومرولونفریت حاد (AGN)و سندرم نفروتیک را فهرست نماید.

-تفسیر آزمایش ادرار را بلد باشد.(مهارت)وجود یافته های غیر طبیعی در آزمایش ادرار مثل انواع کاست ها،پروتئین،خون،لکوسیت،باکتری وسایر المانها راتشخیص بدهد.

-علائم وجود سنگ ادراری را به شمارد.

-تعریف فشارخون بالا(هیپرتانسیون)را بداند.

-روش صحیح اندازه گیری فشارخون را بلد باشد.(مهارت)

-تقسیم بندی انواع فشارخون (اولیه،ثانویه)و تسریع شده و بدخیم و تعریف هر کدام را بداند.

-پروچ به بیمار مبتلا به فشار خون شامل شرح حال، معاینه جهت دار برای R/O علل ثانویه وشناسایی سایر ریسک فاکتورها بداند.

-روشهای غیر دارویی کنترل فشارخون (TLC) را فهرست نماید وگروههای مهم داروهای ضد فشارخون را فقط نام ببرد.(بدون دوز)

-عوارض مهم هیپوکالمی و هیپوکالمی هیپرناترمی و هیپوناترمی را نام ببرد.

-تعریف هیپوکالمی-هیپرناترمی و هیپوناترمی را بداند.

محتوای آموزشی:

۵- بیماریهای دستگاه تنفسی

دانشجوی پزشکی باید مهارت گرفتن شرح حال از بیمار ریوی و معاینه دستگاه تنفس را به طور کامل کسب نماید .

-پروچ به بیمار مبتلا به سرفه حادو مزمن، خلط،هموپتزی،تنگی نفس(درجهت افتراق علل قلبی از ریوی)،سیانوز را بداند.

-کلیه معیارهای اصلی بیماری های انسدادی و رستریکتیو را در اسپرومتری نام ببرد (دانش)و دراین حد اسپرومتری را تفسیر نماید (مهارت)

-تعریف آسم،انواع آن ،عوامل محرک تشدید آسم ،کلیه تظاهرات بالینی اصلی آن را نام ببرد.
-کلیه تشخیصهای افتراقی آسم را نام ببرد.

-اسامی داروهای بکار رفته درکنترل آسم حاد را نام ببرد.(دوز لازم نیست)
-تعریف برونشکتازی وتظاهرات اصلی آنرا نام ببرد.

-تعریف COPD، و علائم بالینی اصلی آن را فهرست نماید.

-کلیه تظاهرات بالینی PTE،فهرست نماید و کلیه معیارهای تشخیص آن را نام ببرد.

-روشهای اصلی تائید تشخیص PTE را فهرست نماید.

-کلیه معیارهای افتراق افیوژن پلورال ترانسودا و اگزودا را کامل بداند و کلیه معیارهای آمپیم را بشمارد

- مایع پلور را تفسیر نماید(مهارت)

- ABG را تفسیر نماید.

-باتفسیر ابتدایی رادیوگرافی ریه آشنا باشد. (مهارت)

محتوای آموزشی:

۶- بیماریهای دستگاه گوارش

- اپروچ به اسهال حاد و مزمن، یبوست، درد شکم، یرقان و آسیت را بداند.
- اپروچ به بیمار مبتلا به خونریزی حادگوارش فوقانی و تحتانی را بداند.
- علل مهم خونریزی گوارش فوقانی و تحتانی را فهرست نماید.
- دیس پپسی را تعریف نماید.
- تعریف دیسفاژی و علل مهم آن را بداند .
- تعریف سیروز را بداند .
- عوارض مهم سیروز را نام ببرد.
- تفسیر مایع آسیت گرادیان بالا و پایین را بداند(مهارت)
- Management آسیت سیروزی را کامل بلد باشد(دوز دارو لازم نیست)
- کلیه ریسک فاکتورهای ایجاد آنسفالوپاتی کبدی را نام ببرد.
- علائم بالینی، علل شایع پانکراتیت حاد را فهرست نماید.
- انواع IBD را نام ببرد و وجوه افتراق کرون کولیت اولسروز را فهرست نماید.
- تفسیر تستهای مختل و غیر طبیعی کبدی را بداند (مهارت)

مهارتهایی که کسب آنها در پایان دوره سه ماهه ضروری است .

- ۱-مهارت گرفتن شرح حال
- ۲-مهارت نگارش سیربیماری و یادداشت روزانه
- ۳- مهارت معاینه سیستمیک بیماران از سر تا پا
- ۴-مهارت تعبیه IV Line
- ۵- مهارت تزریقات وریدی، عضلانی، زیرجلدی، داخل جلدی
- ۶-اصول رگ گیری و سرم تراپی صحیح
- ۷-توانایی انجام CBC
- ۸-تفسیر CBC در لام خون محیطی
- ۹- تفسیر آزمایش ادرار
- ۱۰-توانایی انجام PPD و تفسیر آن
- ۱۱- انجام ABG و تفسیر آن
- ۱۲-مهارت گذاشتن لوله معده (NGT) و شستشوی محتویات معده
- ۱۳-مهارت پونکسیون مایع مفصل زانو
- ۱۴-توانایی انجام LP (حداقل بر روی مدل)
- ۱۵- تفسیر ابتدایی اسپرومتری
- ۱۶- تفسیر رادیوگرافی ریه
- ۱۷- مهارت گذاشتن لوله تراشه
- ۱۸- احیاء قلبی عروقی بر روی مدل
- ۱۹- تشخیص EKG طبیعی از غیر طبیعی
- ۲۰- توانایی تفسیر تستهای غیر طبیعی کبدی

فیلدهای عمده آموزش کار آموزان در بخش داخلی (*Teaching & Learning Methods*)

- ۱- آموزش در بالین بیماران بستری
- ۲- آموزش در بالین بیماران سرپایی (درمانگاه)
- ۳- آموزش در گزارش صبحگاهی (مورنینگ ریپورت)
- ۴- آموزش در کلاسهای کنفرانس، CPC، Ground Round، ژورنال کلاب
- ۵- آموزش در راند عمومی اساتید
- ۶- آموزش در مرکز مهارتهای بالینی

روشهای عمده یادگیری

- ۱- Small Group Discution
- ۲- Meeting
- ۳- Self learning
- ۴- Teaching on model and mollage

منابع درسی

- مطالب ارائه شده اساتید در راند و کلاسها
- آخرین چاپ کتاب طب داخلی هاریسون در حدتعیین شده در محتوای آموزشی
- آخرین چاپ کتاب سیسیل در حدتعیین شده در محتوای آموزشی
- کتابهای سمیولوژی میجر-باربارا بتز

روشهای ارزیابی

- در پایان دوره سه ماه نمره آزمون مشخص می شود نمره ۱۲ از ۲۰ حد نصاب قبولی محسوب می شود .
- ۱۰ نمره به امتحان کتبی اختصاص دارد که ۹۰ درصد سئوال کتبی بر اساس اهداف آموزشی ارائه شده است (Must Learn) و ۱۰ درصد سئوال کتبی از مطالب ارائه شده در کلاسهای مختلف که حتی خارج از اهداف آموزشی باشد خواهد بود. (Better to know)
- ۴ نمره به میانگین ارزشیابی اساتید از عملکرد درون بخشی اختصاص دارد . (طبق فرم تنظیم شده گروه)
- که شامل :

  - آمادگی به پاسخ سئوال در بالین بیماران
  - رضایت استاد از نظم و حضور دانشجو
  - رضایت استاد از پرونده نویسی

- ۳ نمره نتیجه چارت راند (چک لیست پرونده ها می باشد که توسط سوپروایزر و اعضاء گروه به عمل آمده و توسط مدیر گروه، یا ریاست بخش داخلی امام خمینی در فرمهای تنظیم شده جمع بندی می گردد)
- ۳ نمره امتحان Mini Cex برای ارزشیابی مهارت شرح حال و معاینه ارگانها)
- مجموع نمرات فوق :

  - ۲/۳ از نمره ۲۰ را تشکیل می دهند.
  - ۱/۳ از نمره ۲۰ متعلق به آزمون شفاهی است که آخر هر دوره توسط اساتید مراکز از دانشجویان گرفته می شود. برای غیبت ها از نمره نهایی کسر خواهد شد.